

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Tomáše Kocourka a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **S. S.**, zast. Mgr. Martinou Sklenskou, advokátkou, se sídlem Moravské náměstí 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2025, č. j. OAM-125/ZA-ZA11-VL15-2025, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5. 2. 2026, č. j. 32 Az 1/2026-26, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce, státní příslušník Turecké republiky, podal dne 29. 1. 2025 opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen „žádost“).

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 9. 2025, č. j. OAM-125/ZA-ZA11-VL15-2025 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žádost shledal nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Proto zastavil řízení o žádosti podle § 25 písm. i) téhož zákona.

[3] Žalobce se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. Krajský soud usnesením ze dne 5. 2. 2026, č. j. 32 Az 1/2026-26, žalobu odmítl pro opožděnost.

[4] Proti usnesení krajského soudu žalobce (dále též „stěžovatel“) podal kasační stížnost, přičemž navrhl, aby jí Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) přiznal odkladný účinek. Tento návrh odůvodnil tím, že by vycestováním z území České republiky došlo k zásahu do jeho práva na spravedlivý proces. Stěžovatel je přesvědčen, že žalovaný skutečně pochybil při doručování, a zkrátil jej tak na jeho právu seznámit se s podklady pro vydání napadeného rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Pokud by NSS vyhověl kasační stížnosti, ale současně by jí nepřiznal odkladný účinek, nemohl by již stěžovatel vykonávat práva plynoucí z postavení žadatele o mezinárodní ochranu.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl, aby NSS zamítl návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Uvedl, že stěžovatel dostatečně netvrdil ani neprokázal, že by mu

v důsledku výkonu napadeného rozhodnutí a usnesení krajského soudu mohla vzniknout nepoměrně větší újma, než jaká může vzniknout jiným osobám nebo veřejnému zájmu. Samotná povinnost vycestovat v důsledku pravomocného ukončení řízení není bez dalšího důvodem pro přiznání odkladného účinku. To platí tím spíše za situace, kdy je kasační stížnost podávána proti usnesení o odmítnutí žaloby pro zjevnou opožděnost, což výrazně oslabuje pravděpodobnost úspěchu stěžovatele ve věci samé.

[6] Ačkoliv má podání žaloby a kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany v převážné většině případů odkladný účinek *ex lege*, výjimky z tohoto pravidla plynou z § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu. Žaloba ani následně podaná kasační stížnost nemají ze zákona odkladný účinek mimo jiné v případě, kdy bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaveno podle § 25 s výjimkou rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. i) z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. g) zákona o azylu (o tuto výjimku se v posuzované věci nejedná). Žalovaný napadeným rozhodnutím zastavil řízení o žádosti z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. To znamená, že podání žaloby proti napadenému rozhodnutí nemělo ze zákona odkladný účinek. Stejný závěr platí i pro podání kasační stížnosti (viz § 32 odst. 5 zákona o azylu).

[7] NSS jej však může na návrh stěžovatele přiznat, pokud jsou splněny tři materiální předpoklady. Zaprvé výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu; zadruhé újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; a nakonec zatřetí přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (viz § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, viz též usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015 č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Uvedené předpoklady musí být naplněny kumulativně.

[8] Posouzení hrozby vzniku kvalifikované újmy potřebné pro přiznání odkladného účinku je vždy individuální, závislé na konkrétní situaci stěžovatele. Celé řízení o kasační stížnosti je ovládáno dispoziční zásadou, podle které soud není povolán mimo jiné k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či osvědčoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizovaný a uplatněná tvrzení podepřena konkrétními důkazy (srov. usnesení NSS ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011-74). Povinnost tvrdit vznik újmy má proto stěžovatel, který musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, jaké intenzity újma dosahuje a z jakých okolností vyvozuje její vznik (viz usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Stěžovatele tak tíží nejen břemeno tvrzení, ale také břemeno důkazní, k jehož unesení musí svá tvrzení uvedená v návrhu řádně doložit (viz usnesení NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015-50). Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se obává v souvislosti s rozhodnutím krajského soudu nebo žalovaného, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[9] NSS v posuzované věci shledal, že stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku neuvedl žádné skutečnosti, z nichž by soud mohl dovodit existenci hrozby újmy dosahující takové intenzity, aby odůvodňovala přiznání odkladného účinku. Stěžovatel v návrhu zcela obecně uvedl, že pokud by jeho kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný

pokračování

účinek, mohl by být nucen odcestovat z území České republiky, došlo by k zásahu do jeho práva na spravedlivý proces a nemohl by uplatňovat svá práva plynoucí z postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Tvrzení stěžovatele však nebyla nijak individualizovaná. Stěžovatel v posuzované věci nijak konkrétně netvrdil, v čem se jeho situace liší od situace jiných žadatelů o mezinárodní ochranu, u nichž bylo řízení o žádosti zastaveno z důvodu její nepřipustnosti dle § 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 25 písm. i) zákona o azylu. Pokud by NSS přisvědčil argumentaci stěžovatele, musel by přiznat odkladný účinek ve všech věcech, kdy bylo správním rozhodnutím zastaveno řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Tímto postupem by NSS prakticky otevřel cestu pro mechanické přiznávání odkladného účinku kasační stížnosti v každém takovém případě. Popřel by tak nejen mimořádnost tohoto institutu, ale také vůli zákonodárce, který v zákoně o azylu ani jinde s kasační stížností záměrně automaticky nespojil odkladný účinek.

[10] NSS nezpochybňuje, že zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti může vést k tomu, že stěžovatel bude povinen opustit území České republiky (pokud se mu nepodaří získat nějaké pobytové oprávnění). Skutečnost, že stěžovatel bude muset opustit území České republiky, ovšem sama o sobě nezakládá důvod pro přiznání odkladného účinku (viz usnesení NSS ze dne 28. 6. 2023, č. j. 10 Azs 151/2023-27, nebo ze dne 21. 5. 2024, č. j. 2 Azs 95/2024-25).

[11] Pokud stěžovatel zmínkou o zásahu do práva na spravedlivý proces mínil to, že pokud bude muset opustit území České republiky, nebude se moci osobně účastnit řízení o kasační stížnosti a nebude moci být v osobním kontaktu se svou advokátkou, pak tato skutečnost nemůže být sama o sobě bez přistoupení dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS). Jinak řečeno, návrhu na přiznání odkladného účinku nelze vyhovět, pokud se tento návrh opírá pouze o obecnou argumentaci právem na spravedlivý proces, aniž by zde byly další, individualizované a závažné okolnosti, které mimořádné vyloučení účinků pravomocného rozhodnutí odůvodňují (viz usnesení NSS ze dne 14. 12. 2017, č. j. 9 Azs 362/2017-39, nebo ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 Azs 271/2015-32).

[12] Stěžovatel dále namítl, že je přesvědčen o tom, že žalovaný skutečně pochybil při doručování předmětných listin. K tomu NSS uvádí, že otázka správnosti postupu správních orgánů nebo krajského soudu není kritériem pro přiznání odkladného účinku a bude předmětem až meritorního posouzení (viz např. usnesení NSS ze dne 23. 3. 2018, č. j. 5 As 44/2018-31).

[13] NSS uzavírá, že stěžovatel netvrdil a nedoložil, že by byly naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

[14] NSS připomíná, že usnesení o přiznání, či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je rozhodnutím předběžné povahy a nelze na jeho základě předjímat, jak bude rozhodnuto o kasační stížnosti samotné (viz usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2026

Mgr. Tomáš Kocourek
předseda senátu